

Беларус

ГАЗЭТА БЕЛАРУСАЎ У ВОЛЬНЫМ СЪВЕЦЕ

ЦАНА — PRICE 45 50

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
POST ADDRESS: BIELARUS, P. O. BOX 109, JAMAICA, N. Y. 11431, Tel.: AX 1-8038

Год XIX. № 143 Нью Ёрк

Сакавік — March 1969

New York Vol. XIX. № 143

УГОДКІ АБВЕШЧАНЬЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ БЕЛАРУСІ

Беларусы Нью Ёрку й Нью Джэрзі ды білжайшых акоўшай у нядзель 23 сакавіка Чарыста адзінчы 51-ыя ўгодкі абвешчаньня дзяржавай незалежнасці Беларусі Радай БНР 25 сакавіка 1918 году ў Менску. Губарнагар штату Нью Ёрк Нэльсон Рокфэлэр, у знак прыязні ў ягоным вызвольным змаганьні за незалежнасць, дзеян 25 сакавіка сёлета абвешчы афіцыйна Днём Незалежнасці Беларусі ў Нью-Ёркаўскім штаце.

БОЖАЯ СЛУЖБА

Угодкавая Чарыстасці ў Нью Ёрку, заргансаваныя Галоўнай Управай і управамі Аддзелай Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня ў Нью Ёрку, Нью Джэрзі й Лёнг Айленд, пачаліся Чарыстай Божай Службай у катэрадальным саборы БАПЦ с.в. Кірылы Тураўскага ў Нью Ёрку. Божую Службу адправіў Уладыка Васіль у туслужэнні настаяцеля прыхода БАПЦ Жыровіцкага Божае Маці ў Нью Брансвіку а. Васіля Кендыша.

УРАЧЫСТЫ СХОД

Пасыль Божае Службы ранімі гадзінамі папаўдні беларускае грамадства ў запрошаных госьці сабраліся ў залі Білтмор-Гатэлю на Мангэтэне, дзе нацыянальны ўгодкі былі ўшанаваны адмысловым урачыстым Сходам. Сход распачаў а. Ваціль Кендыши малітвой у ангельскай мове, якой ён 20 сакавіка адчыніў Сосю Палаты Рэпрэзэнтантаў Кангрэсу ЗША ў Вашынгтоне, пасыль якой Уладыка Васіль сказаў картку маліту пабеларуску ў паблагаславіў прысутных. Сп-ня Л. Маркоўская пад акампанямент праф. Э. Зубковіч праляяла солё амэрыканскі нацыянальны гімн.

Гараҷую прамову паангельску сказаў старшыня Галоўнай Управы БАЗА Уладзімер Курыла, у якой падчыркнуў нацыянальнае ў палітычнае значанье сяняшніх гавяжкаванін, прывітаў ад імя БАЗА прысутных Беларуса ў запрошаных гасцей ды ад імя Сходу выказаў падзялку пабеларуску ў паблагаславіў прысутных. Сп-ня Л. Маркоўская пад акампанямент праф. Э. Зубковіч праляяла солё амэрыканскі нацыянальны гімн.

Пасыль гэлага ён прадставіў д-ра Янку Запрудніка, які пераняў далейшае вядзенне Сходу, прадстаўляў беззаганні ангельскай мовай наступных прамоўцаў ды абвашчай пасабных афіцыйнае ў канцэртных пунктах праграмы.

Ён-жа прадставіў прысутнага ў залі кандрасмана ў Нью Ёрку ад Дэмакратычнай Партыі Джона М. Маркоўі, які выступіў з гарачай прывітальнай прамовай і выказаў глыбокую спачуваньне беларускаму народу, што ў выніку паўяковася маскоўскай бальшавіцкай наўолі не даічваеца на сваёй тэрыторыі наля шасьцё міліёнаў жыхарства, ды запоўніў, што Амэрыка, як і дагэтуль, будзе далей весьці палітычнае змаганьне за славоду, людзкую ю нацыянальную годнасць ды за права на самавызначэнне ўсіх паняволеных народоў, у тым ліку ў беларускага народу.

З дакладам у ангельскай мове на тэму дня выступіў малаль беларускі вучоны д-р Раёсцілаў Гарашчык. Ягоны рефэрат, глыбака прадуманы і старанна апрачаваны, даваў на толькі інфармацію пра вызвольнае змаганьне беларускага народу, але ў разам з гэтым, закранаў у актуальныя палітычныя проблемы, як сучаснасці, гэта к і 50-гадовай мінушчыні ад гісторычнага моманту абвешчаньня дзяржавай незалежнасці Беларусі ў 1918 годзе Актам 25 Сакавіка.

З дакладам на тэму дня ў беларускай мове выступіў літаратуравед праф. Антон Адамовіч. У сваім дакладзе ён паказаў на авалюцию беларускай нацыянальна-вызвольнай ідэі, спачатку сформуляванай пасы

(штат Майн); кангресмэны: Дастьойны Джон М. Маркоўі (Нью Ёрк), Сэмюэл Гальпэрн (Нью Ёрк), Франк Дж. Гортон (Нью Ёрк), Банджамін С. Розенталь (Нью Ёрк), Вільям Б. Віданль (Нью Джэрзі) Флэрсан П. Дауэр (Нью Джэрзі), Чарліс В. Сандмэн (Нью Джэрзі), Эдварт Дж. Патон (Нью Джэрзі), Майлі А. Фін (Огай), В. Дж. Брыян Дорн (Саўт Каралайн), Томас Дж. Мэскіл (Канектыкат), Джон С. Ключынскі (Лінней), Джойль Т. Броўгіл (Вірджынія), Ален Сыміт (Каліфорнія), Клемонт Дж. Заблоцкі (Віскансін), Гай Бандэр Ягт (Мічиган), і іншыя.

Былі прачытаны пісьмовыя прывітаныні ад Дэпартаманту публічных спраў у Нью Ёрку, Генэральнае Конзуля Эстоніі Джэксана, Карадынацыйнага Камітэту Беларуса-Канады, Беларускага Кангрэсавага Камітэту Амэрыкі, старшыні Вярховага Казашкага Прадстаўцтва д-ра В. Глазкова, Арганізація Беларуска-Амэрыканскай Моладзі ў Лінней, Згуртавання Беларусаў Вялікабрытаніі ў Брадфардзе, а. Праньчэнія Чарняўскага й інші.

Наапошку была прачытаная й прынятая аклямациі Рэзалюцыя Сходу (друкуецца ніжэй).

Сход закончыўся агульным працягнінем беларускага нацыянальнага гімну „Мы выйдзем шчыльнымі радамі”.

(Заканчэнне на 6-ай бачыне)

BYELORUSSIANS FIGHT FOR THEIR FREEDOM

„We, the Rada of the Byelorussian National Republic, cast off the last fetters of political servitude which has been imposed by the Russian Czars on our free and independent land.

From this day, the Byelorussian National Republic is declared a free and independent state. The peoples of Byelorussia, through their elected Constituent Assembly, will henceforth decide the future relations of Byelorussia with other states.”

March 25th, 1918, Miensk
The Rada of the Byelorussian Democratic Republic.

This document climaxed almost 130 years of continuous struggle by the Byelorussian people against Russian imperialism when, for the first time since 1795, the Byelorussian nation was once again able to re-emerge as an independent state and renounce its enforced incorporation into the Russian empire.

The principles and objectives laid down by the new state — The Byelorussian Democratic Republic (BNR) — were enunciated to be:

— „the inclusion into a Byelorussian state of all former areas where the Byelorussian population constitutes a majority;

— the creation by direct and closed ballot of a Byelorussian Legislative Assembly on the proportional vote of all citizens who are to be enfranchised regardless of origin or religion;

— the extended guarantee of all freedoms of speech, press, assemblage and association as well as the protected legal right to strike;

— the insurance of full national and cultural autonomy for all peoples of the Republic;

— the institution of an eight-hour working day, and the acknowledgement of public ownership of the woods, lakes, and natural resources”.

The independence of the Byelorussian Democratic Republic was recognized de jure by Ukraine, Czechoslovakia, Austria, Finland, Poland, Turkey, Lithuania, Latvia, Estonia, Armenia,

and Georgia. It was recognized de facto by most other countries of the world.

Unfortunately, the young Byelorussian state was unable, for very long, to enjoy the freedom and sovereignty to which it aspired. In a few short years, the entire territory was turned into a battlefield when the Republic was crushed by the invading forces of the Red Army and the people found themselves once again in captivity.

To subvert the aspirations of the Byelorussian people, the Russian Bolsheviks created the Byelorussian Soviet Socialist Republic while simultaneously bestowing one-third of the original Byelorussian ethnic territory to the Russian Republic. The creation of the BSSR was to serve as naught else but a camouflage for the colonial exploitation of Byelorussia.

The Byelorussian SSR is not a sovereign state and her political, economic, and social position today is as a colony to Soviet Russia.

Russians occupy almost all key positions in the Byelorussian Republic and as a consequence drain the Byelorussian economy of its wealth and resources. The industrial development of the BSSR serves primarily to foster the goals of Russian imperial expansion and is accompanied by the steady channelling of Byelorussian man-power for the express purpose of building a Russian empire in Siberia and Soviet Central Asia. Coupled with the additional practice of genocide and deportation by the Soviet Russian regime in Byelorussia, the staggering loss of nine million Byelorussian lives has resulted. Moreover, the Soviet regime has been conducting an intensive and systematic russification of its captives. The net result has been that the Byelorussian language has been almost completely eliminated, not only from official use in administrative circles, but also in the higher educational institutions, in the secondary schools, and in a large number of elementary schools. By implementing policies of religious suppression, the Soviet Government has almost completely eradicated all public religious worship in Byelorussia.

One of the first victims of Russian Communist aggression, Byelorussia has continuously maintained its struggle against the imperial forces. There were armed uprisings in the Slucak region in 1920 and similar uprisings during 1922-26 in Vializ, Homiel, Cervien, and the Barysau districts. Despite the purges of 1929-30, 1933, and 1937 and the mass deportations during 1939 and the 1950's, and despite the mass murders and the starvation programmes of 1946-48, the Communists have failed to suppress, let alone exterminate, the spiritual and moral resolve for establishing freedom in their desire for achieving independence.

Byelorussian Independence Day, March 25th, 1918, is commemorated by all Byelorussians wherever they live — by the Byelorussian-American community, by the emigrants throughout the free world, and by the members of the Byelorussian underground in the BSSR. To these and to all other freedom-loving people, March 25th, 1918 symbolizes the unquenched spirit of the Byelorussian people. Thus, the fight for Byelorussian independence is also the fight for the emergence of all other captive national states everywhere and is a necessary step toward the ultimate establishment of world freedom and world peace.

АПЛАТЫ ЗА АБВЕСТКІ, КЛІШЫ І СЯМЕЙНУЮ ХРОНІКУ

1. За абвесткі: за адзін квадратны інч тэксту — 1.50 дал., за кожна пайтарэнне — 1.00 дал., за адзін квадратны інч.

2. За пахаронныя абвесткі (кляпіцы) і сямейную хроніку: 0.75 дал., за адзін квадратны інч тэксту.

3. За кляшы: шырынёй у вадну газетную шпальту — 6.00 дал., у дэльве шпальты — 10 дал., у трэцюю шпальту — 15.00 дал.

Аплата згары пры замаўленні.

БЕЛАРУСАЎ У КАНАДЕ

ветліва просім выпісаць „Беларуса” і высылаць падпіс ды ахвяры на газету на адрыс нашага Адміністратора на Канаду:

Mr. A. MARKIEVICH
127 Dovercourt Road
Toronto 3, Ont.

НАТАЛЬЛЯ АРСЕНЬНЕВА Ў КАНАДЗЕ

Паэтка Натальля Арсеньнева сярод прадстаўнікоў беларускага грамадзтва ў Таронта

Беларускага грамадзтва Канады дама гонар гасціць у сябе паэтку Натальлю Арсеньневу.

Урачыстая сустрочча адбылася 16-га лютага ў Беларускім Рэлігійным Грамадзкім Цэнтры ў Таронта. Эфект і вынік імпрэзы перарос у спадзіваны ѹ навет пляніні ейнага арганізатора — Задзіночаныя Беларускіх Жанчынаў Канады.

Гісторыя была гэткая. Блізу два гады таму ЗБЖК прасіла Паэтку прыняць ганарове сяброўства свае арганізацыі. Натальля Арсеньнева ласкаў згадзілася прыняць яго. Тады жанчыны захацелі пазнаёміцца з так выдатнай асобай, сваёй сяброўкай у арганізацыі і запрасілі яе да сябе ў Таронта. Сустрочча плянавалася дайно, але ўжыццёўленыне ѹ сцяж сустракала перашкоды. Нашым жаданнем быў: прыняць Паэтку із сэрцам і пешанай ды даведацца больш аб ёй самой ды Ейнай паэзіі. На сваю агульную зборку запрасілі мы ўсё беларускага грамадзтва ды прыяцеля Беларуса і беларускага паэзіі ўкраінскага паэту Барыса Аляксандрава. Назначылі мы сваю зборку, як заўсёды, „у нядзельню пасля Багаслужбы”.

Пасыль „Магутны Божа”, сипяна гарадзіла ў царкве ўсімі ўлучна з Аўтаркай, мы перайшлі ў замо Цэнтру. Старшыня ЗБЖК адчыніла, як адзін з промоўцаў выразіся, „літаратурны дзеяні” песьняй „Беларусь наша Маці Краіна” (словы Натальлі Арсеньневай). Пасыль прывітаныя ѹ кароткага прадстаўлення Спадарыні Натальлі Ар-

сеньневай-Кушаль, слова для дамы да кладу аб літаратурнай творчасці Паэткі атрымаў д-р Вінцэнт Жук-Грышкевіч, школьні сябра Паэткі яшчэ з Віленскай Беларускай Гімназіі.

Гэтая гімназія — гаварыў прэлегант — як і сутык з выдатнымі беларускімі літаратарамі ѹ грамадзкімі дзеячамі таго часу, а перадусім з Максімам Гарэцкім, былі той кузня, што ўзгадавала нацыянальна, гарлавала ідэяна ды падрыхтавала да літаратурнай творчасці Паэтку. Даклад, што давай абрэз этапаў развязвіцца паэзіі, асаблівасці яе формы, ідзялагічныя асновы і сьеветапагляд Паэткі, быў

Паэтка Натальля Арсеньнева атрымоўвае з рук д-ра В. Жук-Грышкевіча „сэрца” ад мужчыну ЗБЖК

ілюстраваны цытатамі ѹ цэлымі вершамі.

Ілюстрацыю паэзіі Натальлі Арсеньневай дапоўнілі рошытаваныя д-р. Р. Ж-Г. вершы: „Не астыць нам”, „Сівой вярбай”, „Сутункі” і „Гэтак будзе ты мной”, ды слова ѹ рэцытация маг. А. Грыцку, што падкрэслілі пагляд Паэткі на чалавека.

Тады гаварыла сама Паэтка. (Яе даклад падаецца асобна). Яе перапіталаў ейніца вершы. Але дзе канчатыя вершы, а пачыналася нявершаваная паэзія гутаркі, я ледзмагла прыкметці. Жанчыны пахліпвалі, быўлым жаўнерам і скайтам блішчэлі вочы, нат неўгамонныя дзеяні, вычываючыя нязвычайні настрой бацькоў, заціхлі.

Не сваім, трохі дрыготкім голасам кіраўнічка імпрэзы дзякую Паэтцы ѹ дае слова другому паэту Барысу Аляксандраву.

Ён хоча гаварыць да нас „мілагучай сіп'ней” беларускай мовай, але, не жадаючы чым-небудзі яе змянформіць, памайстроўску ўжывае сваю ўкраінскую, якая ў вуснах мастака-паэты гучыць на меней мілагучай і прынадзіла да нашую. Выражае радасць з нағоды знаёмства із слайдам беларускай песьняркай Натальлій Арсеньневай, аддае спрэядліўсць яе паэзіі, якая, як і ўсі беларускай паэзіі, цешыцца пашанам сярод Украінцаў, ён ўспіла вітае „братоў Крывічоў”, што так горача ѹ жыва прымалоць сваю паэтку.

Былы беларускі вайскавік, д-р. Язэп Сажыч, што аж з Дэтройту прыехаў, каб пачуць Песьнярку, з бліскучымі вачымі расказавае, як ён, некалі ў Менску, слухаючы

АГУЛЬНЫ СХОД БАЗА Ў НЬЮ ДЖЭРЗІ

У нядзелью 2 сакавіка адбыўся чародны гадавы агульны сход Аддзелу БАЗА ў Нью Джэрзі. Сход прывіталі а. Васіль Кендыш ад падыходу БАПЦ Жыровіцкага Божкі Маці ў Гайлэнд Парку ѹ сп. М. Кунцэвіч ад Галоўнай Управы БАЗА.

Цікавыя былі спрэвадзачы ўступаючай Управы Аддзелу БАЗА, Беларус - Амэрыканскай Арганізацыі Моладзі ў Нью Джэрзі ѹ Жа-

першы раз беларускую опэру „Лясное возера”, лібрэта якой напісала Натальля Арсеньнева, распілаўся... так кранаўчым было хараство музыкі ѹ паэзіі ѹ сваёй роднай мове!

— „А што Паэтка дала нам як вайскавіком! Песьня, што мы сипявалі напачатку, гэта-ж нашая вайсковая малітва! Каждый раніцы пры падніцці бел-чырвона-белага сцягу мы сипявалі яе наўшыжку. А цяпер я вас усіх папрашу, тут ёсьць быльші вайскавікі, заспіявалі „У гітштарах затканных імлгоў” — жаўнерскую песьню, якую Паэтка нам таксама дала!” — зъ пешаконіўтай просльбай у голасе, гаворыць д-р. Сажыч.

Усе падхапіліся ѹ грымнулі: „У гітштарах затканных імлгоў, шэвральным змрокам... Беларусь, Беларусь залата-а-я, за Цябе, за Цябе мы ідзём!”

Надышоў час развязвівца. Сяброўка ЗБЖК, сп-ня Оля Грыцук дзякую Песьнярке ѹ уручыла падарак ад Задзіночаныя Беларускіх Жанчынаў Канады. Д-р. В. Жук-Грышкевіч ад мужчыны ЗБЖК у знак любові ѹ пашаны дорыць ёй сэрца... напоўнена чакалядай, а ад усіх Паётак атрымоўвае чымровыя ружы ѹ белыя гвоздзікі.

Імпрэза канчаецца рэцытаваным Старшынём ветшам Натальлі Арсеньневай „Варты ёкыць”

Не зважаючы на тое, што імпрэза трывала ад 12:30 аж за трэцію гадзіну ѹ людзі былі без абеду, ніхто ня нудзіўся, ніхто нікуды не сипяшаўся. Яшчэ зрабілі груповую фатаграфію ѹ толькі тады перайшлі да буфту з кавай, канапкамі, мокка тортом ды іншымі печанымі сяброўкамі ЗБЖК ласункамі.

Выражаючы глыбокую падзяку Паётцы Натальлі Арсеньневай, сяброўкі ЗБЖК і ўсё наша грамадзтва ўжо цепчацца думкай аб наступных зъ ёй сустрэчах.

Р. Ж-Г.

ноцкай Сэкцыі Аддзелу БАЗА. У Аддзеле праводзілася інтэнсіўнае таварысцкое ёкыць, а найбольш удалай імпрэзай было сяброўскае спатканье Новага Году.

Найблізчыя дасягнены мей Аддзел у галіне нацыянальна-грамадзкай. Было зладжанае у мінультым годзе ўрачыстое сівяткаванье 50-ых угодкі аднаўлення не-залежнасці Беларусі з банкетам у гонар 25-цігадовай дзейнасці сп. Міколы Абрамчыка на становішчы Прэзыдэнта Рады БНР. З нагоды нацыянальных угодкі Аддзел зыходзіў дэлегаці да губэрнатара штату Нью Джэрзі ѹ да кангрэсмена Эдварда Пэтэні. У часе 8-ай Сустрэчы Беларусаў Паўночнае Амэрыкі ѹ Дэтройце нашая моладзь зпрэзентавала Беларусаў Нью Джэрзі ѹ мастицкіх выступленнях. У арганізаціі розных імпрэз заўсёды памагалі сяброўкі Жаноцкае Сэкцыі. Нядзяліна была пастаўленая ѹ гаспадарка Аддзелу, гадавы абарот якой выразіўся сумай калія 3.500 даляраў.

У дыскусіі над спрэвадзачамі былі выказаныя пажаданы ўзмоцніць культурную дзейнасць Аддзелу ды працягваць, а нат яшчэ пабольшыць дапамогу на выданні вэбінары, памагчы арганізаціям імпрэз з падтрымкай.

Старшынём новай Управы Аддзелу БАЗА быў перавыбраны сп. С. Гутычык, а старшынём Жаноцкай Сэкцыі сп-ня Т. Януш.

Характэрным для сходу быў ягоны працоўны праграб. Справа-этачы быў загадзіў напісаныя, дыскусіі — рачавым. Сход крыйху нарушыў традыцыю, бо не зацягнуўся да поўначы. Уздзельнікам сходу засталося даволі часу на гутаркі ѹ каву, а новай Управе на першое паседжанне.

В.

5-АЯ КНІГА „ЗАПІСАЎ” БІНІМ
Друкуючы ѹ хутка выйдзе 5-ая кнігі навуковых „Запісаў” Беларускага Інстытуту Навукі ѹ Мастацтваў ў Нямеччыне. Кніга гэтая будзе цалком прысьвеченая 450-ым угодкам беларускага кнігадрукавання ѹ беларускаму першадрукару, выдатнаму гуманісту ѹ асьветніку Беларусі Доктару Францішку Скарыну.

МАЙМУ ЖЫЦЬЦЮ

(ГУТАРКА НА ЛІТАРАТУРНЫМ ВЕЧАРЫ ў ТАРОНТА)

Вы чулі толькішто кароткі агляд літаратурнае творчасці паэткі Натальлі Арсеньневай. Што-ж такое паэтка? Нязычайнае нейкайе стварэнне? О, не! Паэтка — гэта перадусім краху больш, іншыя крыху менш. Ці-ж на цешымся мы ўсё ўвесну, радасна вітаючы першыя краскі, першыя зялёныя лісцінкі? Ці-ж на сумуем мы, хоць, здавалася-б, і няма чаго, увесень, калі ападаюць лісты ѹ дацьвітаюць у гародыках апошнія вярхіні? Гэта радасць, гэты сум — і ёсьць паэтичнае ўспрэчманье праяваў жыцьця, навакольля. І гора, са-праўды, чалавеку, калі ня ўме-бачыць краскі, не патрабуе яе, а навет часам кіньць з прыгасці. Бодно яно, гэтае прыгасці ѹ робіць нашага жыцьця з ягонаю вече-ною бядою ѹ клапотамі магчымым да ператрываць.

Дык вось, як бадай усе вы, паэтка ў я. Адно што патраплю ѹ я, але чалавек, адчуваючы, але ѹ выліваець гэтыя свае адчувацьні ѹ словы, што ѹ стано-віць якраз пісменьніка, паэту. А калі я паэтка, дык і чалавек. Звычайны, з усімі людзкімі заганамі пачульцімы ды перажываннямі.

Мне ціраз прыходзіла на думку, чалавек ужо родзіцца якраз паэтам, музыкам, мастаком, ці родзіцца ён, калі можна гэтае скажаць, проста — відучым, што ѹ бачыць лепей, і адчуваць глыбей, ды патрапіць перадаць гэтыя свае здольнасці так, каб і іншыя па-бачылі ѹ адчулу бачанае ягонымі вачымі.

Дык вось, як бадай усе вы, па-

слайль, што над Волгой. Усё тут было нейкай ѹнажаша, чужое. Але мы працягвалі вучыцца ѹ ваднай з тутыншых жаноцкіх гімназій і навука, праца ѹ гімназіальным літаратурным гуртку неўзабаве захапілі нас. Аднак, скончыць школы ў Яраславілі мне не давялося. Пачала рэвалюцыя, разруха, глад... Супрацьбальшавіцкіе пастаўніне, што выбухла ўлетку 1918 году, ледзь не кацівала нам жыцьця. Горад напалову выгарэў. Пачаўся тэрор. І бацькі наважылі кідаць узноў ёсё ѹ бранца пакрысе, усімі магчымымі способамі, на Задзінду, у родную Вільню.

Дабраліся мы туды этапамі большы год. Першую зіму працягвалі пад Вілікімі Лукамі, у Пскоўшчыне, другую — у невялікай вёсачы пад Дрысой, над Дзвінію, і ў містэчку Індрэцы, недалёка Краслаўкі. Тут, нарэшце, заспілі нам пропускі ў Вільню. Цяжка было туды дабрацца Да Краслаўкі дэвэз, на санях, гаспадар, у якога мы жылі. Ад Краслаўкі да Дзвініку ехалі мы ѹ таварным цягніку з хворымі салдатамі. Але пад Дзвінікам цягнік стаяў: чыгуначны мост быў разбіты. Абладаваныя такімі сякімі рэчамі мы мусілі пешкі па лёдзе пераходзіць шырачэзну тутака Дзвініну. Лёд быў няроўны, крэгі, праць якія трэба было ўсёцяж пералазіць, калечыці руки ѹ ногі. Мароз стаяў градусаў на трыццаці, дзізьмі.

Уснаміноу я сяняня тия гады ѹ сціскаецца сэрца. У невялікім патарыяльнянай нястачы міналі дні. Не ставала блізу ўсіго. Дыя ня было, на шчасціе, нястачы ѹ змагароў за долю Беларусі, у настайніках, што самі, галодныя ѹ хадоды, стараліся выхаваць нас, вучыць першыя беларускія гімназіі, на падтрымку каліханку свайму першаму дзіцяці, чарнавокаму сынку Яраславу.

Неўзабаве зьявіўся ѹ другі сын — Уладзімер. І я пазнала перажываны, найглыбейшыя, на маю думку, і найшчасливейшыя — пачуцьці перажываны маці. Ці-ж дзіці, што тэмэ Маці я прысыла пасльей цэлы сцяг вершай.

Весі і гадавала я євае птушніцтва, а падгадаваўшы крыху, узноў узялася за пяро. Ня пісаць я не

КНІГА ПРА СВВ. КІРЫЛУ ТУРАЎСКАГА

З радасцяй хапаюся за кніту а. Аляксандра Надсона „Святы Кірыл Тураўскі”, выдадзеную ў 1968 г. выдавецтвам „Божым Шляхам” у Лёндане, бо-ж выход у сьвет кожнай новай беларускай кніжкі ў цяжкіх эмігранцкіх абставінах зъява ня будзеная.

Чэшыць перш-наперш то, што рэлігійна - царкоўная дзеянасьць найважкшага прадстаўніка беларускай культуры XII ст. св. Кірылы Тураўскага наспошку дачалася сваёй навуковага апрацоўніцтва беларускім навукоўцам а. Аляксандрам Надсонам і сталася даступнай у беларускай мове для шырокага чытчыца. Бо-ж стаярод беларускіх рэлігійных і культурных дзеячоў сівое мінушчыны, што былі ўзвядзеныя царквой у стан святых, найбольшай пашанай і папулярнасці, побач з с. Еўфрасінні Палацкай, цэшыцца заслужана с. Кірыла Тураўскага. Не дарма-ж стаярод колькіх парагвяў БАПЦарквы на пашончна - амэрыканскім кантынэнце дэльве з іх — у Нью Ёрку ў Таронта носяць імя св. Кірылы Тураўскага, а ў Ангельшчыне ягоным імем названая беларуская школа а. а. Марыянаў у Лёндане.

У сваім дасыльданні а. А. Надсон старання выкарыстаў усю навуковую літаратуру ў расейскай і заходніх мовах, прааналізаваў царкоўна - рэлігійную дзеянасьць беларускага святога на фоне ягонае эпохі ды разгледзеў і пераказаў ягоную літаратурную спадчыну. Праца гэтая напісаная пашулярна-навуковым стылем, а затым даступна чытчам на розных інтелектуальных узроўнях. Яна дзеліцца на гэцкі разьдзелы: 1. „Кірыл і яго век”, 2. „Духоўны настайнік”, 3. „Пявец Божага мілосрдзя”, 4. „Залатавусны” й 5. „Добры Пастыр”.

Адразу кідацца ў очы адсутнасць яшчэ аднаго разьдзелу, на мениш патрэбнага за ўсе іншыя, які можна было-б сформуляваць, прыкладам, як „Нацыянальная роля св. Кірылы Тураўскага ў ягонае месца ў беларускай літаратуре XII стагодзьдзя”, або неяк інакш. Бо-ж галоўна культурна-нацыянальным аспектам сваёй дзеянасьці найбольш цікавая ў заслужаная для нас постаяніца св. Кірылы Тураўскага. А пра ўсе гэта, што мусіла-б быць разгорнутае ў цэлым разьдзеле кнігі, знаходзім у канцы пятага разьдзела ўсёго колькі настульніх сказаў:

Святасць ня ведае нацыяналь-

ных межаў. З другога боку святыя, будучы людзімі, належаць да таго што іншага народу. Кожны народ зусім слушна ганарыцца сваімі святімі, уважаючы іх за сваіх найлепшых синоў, якіх сам Бог захадзеў уселявін. Такім бяз сумніву (у арыгінале — „бяз сумніву“) для беларускага народу з'яўляецца с. Кірыла (у арыгінале — „Кірыл“) Тураўскі.

Сказана за сціпліа ўз мала! Паводле аўтара, беларускі народ мае права ганарыцца Кірылам Тураўскім адно затым, што ён вызначыў царквой святім, ганарыцца нат на тое, што ёй гэткае ўслыўленне не да спадобы сяньянішнікамуністычным верхаводам Беларусі.

На мениш прыкраў дражажаючы у кнізе а. А. Надсона ю вельмі часці ў ёй русысымы, і гэта ня толькі ў слоўніцце, але і ў марфалёгіі, сынтаксе ў навету правасці. Ніяк нельга дадумана, з якой прычыны ёй дзеяў якой мэты навет імя беларускага святога — Кірылы і ў загалоўку кнігі ў пасыядобу ўсюды ў тэксце кнігі перарабіў аўтар на чиста расейскі лад — Кірыл, калі навет у зрусыфікаванай афіцыйнай беларускай мове ў БССР імя гэтае гучыць усёж пабеларуску — Кірыла.

А вось іншыя красачкі із слоўніка кнігі: сумніў, сумніца — заміж сумліў, сумлівіца, азор рукапісаў — заміж агляд рукапісаў, з другога стараны — заміж з другога боку, акрамя — заміж апрача, подзвіг — заміж вычын, беспасрэдна — заміж беспасрэдна, аставіць — заміж пакінуць, манаштва, манашкі — заміж манаштва, манаскі, мaeцца — у значаньні расейскага имеется: маецца ўражаныне — заміж пайстае, узўнік — ўражаныне, асавабадзіца — заміж вызваліца, аддзельны — заміж адносны, паасобны, коласазбіральцель — заміж коласазбіральнік, пальбенуць — заміж унікнуць, усьцерагчыся, залог — заміж зашука, съедаваць за прыкладам, Уладзімір — заміж Уладзімер, Нікіта — заміж Мікіта, Анна — заміж Ганна, і цэлі съяць іншых.

Разыць вуха ў расейскія формы дзеяньніметнікай, зусім няведамыя ў чужбы беларускай мове, такія, як „явішамуся апостолам” — заміж, „які або што явіўся апостолам”, неўмасцімы — заміж неўмасцільны, неад'емлівы — заміж неад'емны, і інш.

Чужое беларускай мове ў надуважыванье даламожнага дзеяньні, „ёсьць” у тых выпадках, дзе ён звычайна апускаецца: Ягоныя творы ёсьць ня толькі перасыпанныя выняткамі — заміж — ягоныя творы ня толькі перасыпаныя выняткамі; Перадапошняя зваротка ёсьць у гонар Святой Тройцы — заміж — Перадапошняя зваротка ў гонар Святой Тройцы, і г. д.

Не абыўшоўся аўтар, хоць і ў значаніи меншай колькасці, і ац палінізім: пэвен — заміж чекатыры, вада — заміж загана, збыт

падавецкі пісьменнік услыўляе нацыянальная заслуга с. Кірылы Тураўскага, не зваючы нат на тое, што ёй гэткае ўслыўленне не да спадобы сяньянішнікамуністычным верхаводам Беларусі.

На мениш прыкраў дражажаючы у кнізе а. А. Надсона ю вельмі часці ў ёй русысымы, і гэта ня толькі ў слоўніцце, але і ў марфалёгіі, сынтаксе ў навету правасці. Ніяк нельга дадумана, з якой прычыны ёй дзеяў якой мэты навет імя беларускага святога — Кірылы і ў загалоўку кнігі ў пасыядобу ўсюды ў тэксце кнігі перарабіў аўтар на чиста расейскі лад — Кірыл, калі навет у зрусыфікаванай афіцыйнай беларускай мове ў БССР імя гэтае гучыць усёж пабеларуску — грамадзка - культурнага

срогі — заміж лішне, занадта, за строгі, выбітна — заміж выдатна.

Робячы гэтыя крытычныя заўвагі, мы кіраваліся вылучна ігчырай зычлівасцяй як у дачыненіі да аўтара кнігі, што ўжо добра пачынае на інве беларускага гісторычнага навукі, гэта і ў дачыненіі да выдатнай нацыянальна-культурнай дзейнасьці беларускіх Айцоў Марыянаў у Лёндане. Гэткія іхнія нацыянальна-культурнага дасягненіі, як Беларускі Музэй і Беларуская Бібліятэка ў Марыянскім Доме ў Лёндане, Беларуская школа імя св. Кірылы Тураўскага, актыўны ўздел у Англа-Беларускім Таварыстве ды ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове „Часапісе беларусаведных студыяў”, а таксама ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове ў БССР імя гэтае гучыць усёж пабеларуску — Кірыла.

Наапошку нельга ня ўспомніць яшчэ аднаго. У канцы кнігі пра с. Кірылу Тураўскага пададзенія „Малітвы св. Кірылы Тураўскага, актыўны ўздел у Англа-Беларускім Таварыстве ды ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове „Часапісе беларусаведных студыяў”, а таксама ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове ў БССР імя гэтае гучыць усёж пабеларуску — Кірылу.

месячнага часапісу „Божым Шляхам” (хоць таксама не пазбуйлена мочных агрозах), — усё гэта дасягненіі, якімі заслужана магутць ганарыцца ня толькі беларускія Айцы Марыяне, але і ўсі беларускія эмігранты. Дык хацела-ся-б, каб і ўсё іншае дыў з кожнага гледзішча было таксама на ўзроўні ўсіх карыснае дзейнасьці беларускіх Айцоў Марыянаў.

Наапошку нельга ня ўспомніць яшчэ аднаго. У канцы кнігі пра с. Кірылу Тураўскага пададзенія „Малітвы св. Кірылы Тураўскага, актыўны ўздел у Англа-Беларускім Таварыстве ды ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове „Часапісе беларусаведных студыяў”, а таксама ў выдаваннім гэтым Таварыствам у ангельскай мове ў БССР імя гэтае гучыць усёж пабеларуску — Кірылу.

ПЭРЫПЭТЫ „ГІСТОРЫ БССР”

У інтэрвю, якое ўзяў карэспандэнт радыястанцы „Савецкая Беларусь” у супрацоўніці Інстытуту гісторыі Акадэміі навук БССР Пітры Петрыкава пра стан беларускага гісторычнага навукі, Петрыкава гэтак падсумаваў дасягненіі 50-гадовага савецкага перыяду:

„Звыш 700 вучоных, у тым ліку 13 дактароў і больш чым 200 кандыдатаў навук, распрацоўваючы карэнныя праблемы мінулага нашай рэспублікі ад астрагітніх часоў да нашых дзен”.

Інтэрвю з Петрыкавам, нагадаем, было звязаны з газете „Голос Радыі” ў красавіку 1967 году.

Цікава было-б, на 50-ы ўгодкі Беларускага Савецкага Рэспублікі — заміж ісці за прыкладам, Уладзімір — заміж Уладзімер, Нікіта — заміж Мікіта, Анна — заміж Ганна, і цэлі съяць іншых.

Петрыкава „распрацоўваючы карэнныя праблемы мінулага ад астрагітніх часоў да нашых дзен”. На гэту тэму беларускія гісторыкі можа ў той самы Петрыкава, выказаваць куды інакш, калі гаворыць пра фэсційна, як гісторыкі. І тады глас іхніх гучыць трывожна, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„Дзіўна, але факт: да сяньняшняга дыні цэлым этапы гісторычнага навукі, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„У 1963-64 гадох асноўная ўвага калектыву была засяроджана на нацыянальна-культурнай нарадзе гісторыкаў у Маскве ў сінэжыні 1962 году прадстаўнікі Інстытуту гісторыі БССР і асноўныя праблемы мінулага ад астрагітніх часоў да нашых дзен”. На гэту тэму беларускія гісторыкі можа ў той самы Петрыкава, выказаваць куды інакш, калі гаворыць пра фэсційна, як гісторыкі. І тады глас іхніх гучыць трывожна, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„Дзіўна, але факт: да сяньняшняга дыні цэлым этапы гісторычнага навукі, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„У 1963-64 гадох асноўная ўвага калектыву была засяроджана на нацыянальна-культурнай нарадзе гісторыкаў у Маскве ў сінэжыні 1962 году прадстаўнікі Інстытуту гісторыі БССР і асноўныя праблемы мінулага ад астрагітніх часоў да нашых дзен”. На гэту тэму беларускія гісторыкі можа ў той самы Петрыкава, выказаваць куды інакш, калі гаворыць пра фэсційна, як гісторыкі. І тады глас іхніх гучыць трывожна, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„Дзіўна, але факт: да сяньняшняга дыні цэлым этапы гісторычнага навукі, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускага гісторычнага навукі. Усяго пайтры ўзялі падзяліўся на 50-ы ўгодкі Акадэміі навук БССР імя Мікалая Аляксандравіча Тарашкевіча: „Гісторыя Беларусь” той, хто цікаўся станам беларускага гісторычнага навукі, мог прачыніцца ў часопісе „Полымя” (1965, № 10, б. 184), словаў Зіновія Капыскага:

„Дзіўна, але факт: да сяньняшняга дыні цэлым этапы гісторычнага навукі, а петрыкавская „распрацоўванне карэнных праблем” выглядае баржэйскай катастрафальнай застоем беларускаг

З ЖЫЦЬЦЯ БЕЛАРУСАЎ КЛІУЛЕНДУ

● Сустрэчу Новага 1969 Году ладзіл ў Кліўлендзе супольнымі сіламі. Моладзь упрыгожвала залюды заапякалася белетамі; Беларускае Жаноцкае Згуртаванне прыгатавала смачныя патравы; Аддзел БАЗА зарганізаў буфет з напіткамі, рассылаў запросіны. Хаця людзей было малавата, але ўрачыстасць прыйшла вельмі ўда-ла ў цікава.

● На праваслаўныя Каляды, 7 студзеня, мэр гораду Кліўленду запрасіў Уладыку Андрэя з царкоўным хорам пад кіраўніцтвам сп. К. Кіслага, каб адзначыцца праваслаўныя Каляды ў Сіты Гол. Пасылья Багаслужбы ў сваёй беларускай царкве, Беларусы ў вялікай колькасці накіраваліся машынамі ў Гарадзкую Управу. У гарадзкой замі ў прысутніцы працаўнікі Гарадзкай Управы Уладыка Андрэя прычытаў малітву, а хор выканалі сцяг каляндных песьні. Шмат Амерыканцаў распыталіся пра нашу царкву ѹ наш народ. Як пасылья мы даведаліся, гэтак съвятаванне праваслаўных Калядаў было наладжанае ў Сіты Гол упяршыню. Затым трэба быць удзялчымі мэру гораду, што даручыў якраз Беларусам распачаць гэты прыгожы звычай.

● У першую нядзелью пасылья Калядаў, 12 студзеня, Беларуская Сыбітнія Школа арганізавала ялінку для дзяцей школьнага ѹ да-школьнага веку. А 3:30 папаўдні сабраліся дзеци, бацькі ѹ наауглі грамадзства, каб пабачыць выступленыя малых артыстых. Урачыстасць адчыніў кіраўнік школы сп. Юрка Станкевіч, які пайнфармаваў прысутных пра дзяйнасць школы, ён-же прадставіў вучня 4-ае класы Васіля Каваленку, які ўдала кіраваў мастацкай часткай.

Школьны хор пад кіраўніцтвам сп. Ул. Літвінкі прыпалаў чатыры песьні: „Неба і зямлі”, Саўка ды Грэшкі”, Ой, калядакі” і „Зорачкі”. Школьны акардъяністы Віктар Міраеўскі выканалі на акардъёне дзве песьні: „О, Беларусь, моя шыльшына” і „Зялёны дубо-чак”. Траха палавіна вучняў выступала з дэкламаціямі прыгожых каляндных вершаў. Пасылья мастацкае часткі сыв. Мікалай (С. К.) раздаў усім дзесяцям падарункі. Страныем Бацькоўскага Камітэту школы быў зарганізаваны буфет з ежой ѹ напіткамі. Уся імпроза падняла съвяточны настрой у прысутных і памагла зразумець важнасць Беларускай Школы.

● У суботу 25 студзеня ў Беларускім Грамадзкім Цэнтры „Полацак” адбыўся Рэспубліканскі Баль. Зышлася вялікая грамада Беларусаў, што падтымовуло ўздел у выбарнай кампаніі за рэспубліканскіх кандыдатаў. Галобіні мажтай гэтага зборышча было выслушаць справаздачу дэлегата ад Бе-

ларусаў Кліўленду на інаугурацыйныя ўрачыстасці Прэзыдента Рычарда Ніксана ў Вашынгтоне сп. Янкі Раковіч. Сп. Раковіч пайнфармаваў, што быў на шмат якіх інаугурацыйных ўрачыстасцях і правёў гутаркі з адказнымі Амерыканцамі ды інфармаваў іх пра беларускую праблему. Ад Кліўлендзкага грамады сп. Я. Раковіч належыцца вялікая падзяка за належнае выкананне даручанага яму задання.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а актыўныя ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У суботу 1-га лютага наведаў беларускую кліўлендскую калёнію Рэдактар газеты „Беларус” д-р Ст. Станкевіч. Ен правёў нараду з грамадзкімі актывамі і зрабіў даклад пра змаганье беларускага народу ѹ БССР за сваё нацыянальнае існаванне. Прыйсунтыя выказалі пойнае зразуменне патрэбы свае нацыянальнае газеты ѹ прыябязаці зблысьць матарыяльнай дапамогу на Выдавецкі Фонд „Беларуса”.

● У нядзелью 16 лютага адбыўся справаздачна - перавыбарны сход паражаваў БАПЦ Жыровіцкага Божая Сіро-Міхайлавічнага. У прызыдзкім сходзе быў выбраны сп. Коля Ягаўдзік — старшыня і сп. Пётра Дэйман — сакратар. Справаздачу ўступаючая Царкоўнае Рады зрабілі сп. Янка Яроховіч — з агульнасцю дзейнасці, сп-чына Лёля Міхальчык — фінансавую ѹ сп. Ул. Літвінка — із сакратарства. Уладыка Андрэй сказаў некалыкі словаў, як настаяцель пахавай.

Пасылья прачытаў акту Рэзвізійнае Камісіі сход прызнаў уступаючай Царкоўной Радзе абсалютнізм падзяякою. У новую Царкоўную Раду выбраныя: Янка Яроховіч — старшыня, Анатоль Васілевіч — заступнік старшыні, Юрка Каляда — сакратар, сп-чына Лёля Міхальчык — скарбнік. Ул. Літвінка і Астап Яроховіч — сябры. У Рэзвізійную Камісію выбраныя: Янка Карпейка, Кляўдия Каляда і Ул. Дунец. Царкоўнымі старастамі выбраны Аnton Кананчук.

● У суботу 22 лютага ў Беларускім Грамадзкім Цэнтры „Полацак” адбылася прафада, прыватная імпроза, але не падзяленая ѹ грамадзкага значання: дзень нарадзінаў грамадзкага працаўніка інж.

Кастуся Калошкі. Прыемна было спаткацца вялікай грамадой у сваім „Полацку”. Пасылья таго, калі госьці трохі пасілковаліся за багата заслаўленымі сталамі, пачалі сышпаци, як з мяшка, прамовы. Сп. К. Кіслы вітаў гаспадара з днём нараджэння ды запрапанаваў працяпіцца „Сто год”. Сп. Сп. Ул. Літвінка, Я. Раковіч і дыякан М. Стратко ѿ сваіх прамовах за-кілі да грамадзкай згуртаванасці ды актыўнасці ѹ беларускую праблему. Ад Кліўлендзкага грамады сп. Я. Раковіч належыцца вялікая падзяка за належнае выкананне даручанага яму задання.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысціны прыйшли весела ѿ мілай беларускай атмасфэры.

● У нядзелью 26 студзеня амаль уся беларуская калёнія ў Кліўлендзе гуляла хрысьціны нованараджанага Колі Маталыцкага. Банцкі Каство і Адэя Маталыцкі — вельмі прыкладны Беларусы ѹ беларускім жыцьці, а іхнія дочкі Ала й Люся вельмі добрыя вучаніцы ѹ Беларускай Шкole. Трэба спадзявацца, што ѹ Коля будзе ѹ будучыні карысным дла нашага грамадства, а затым і жадаем яму, каб рос на пацеходзьціком. Богу на славу ѹ Балькаўшчыны на карысць. Хрысц